



La meitat de famílies que demanen consell genètic tenen risc de patir càncer de mama

► La unitat de l'ICO que estudia els tumors de base hereditària fa deu anys i es consolida com a eina de prevenció

GIRONA | F.BENEJAM

■ La meitat de les 1.000 famílies que en els últims 10 anys han demanat consell genètic a l'Institut Català d'Oncologia -ICO- han descobert que tenen un elevat risc de patir càncer de mama o d'ovaris. La commemoració del desè aniversari de la creació de la Unitat de Consell Genètic del centre gironí ha permès posar sota control mig miler de famílies que estan predisposades a patir un càncer a causa de les seves condicions genètiques.

Aquesta unitat té per objectiu identificar, atendre i fer seguiment de les persones i famílies que tenen altes probabilitats de contraure un tumor maligne. Per exemple, una dona pateix càncer de mama. En el 5 o 10 % dels casos, el tumor li vindrà per causes hereditàries, per tant, és molt probable que les altres dones de la seva família també acabin patint del mateix mal.

Per anticipar-se, l'ICO està oferint des de fa deu anys un servei voluntari que consisteix en un estudi genètic als familiars per predir si tenen molts números de patir càncer. D'aquesta manera, la Unitat treballa sobretot amb l'anàlisi del còdi genètic -en concret dels gens BRCA1 i BRCA2. A més, també demanen la col·laboració

LA CLAU

POSSIBLES BENEFICIARIS

Els candidats més adients per rebre assessorament genètic

► Parents múltiples a la mateixa branca de la família amb el mateix càncer; tumor a una edat inusualment jove; més d'un diagnòstic en el mateix individu; càncers rars o infreqüents; mutació coneguda a la família.

de la família per elaborar un arbre genealògic que permeti descobrir tots els antecedents possibles per tal de tenir la màxima informació.

En aquesta última dècada s'han visitat unes 2.000 famílies amb risc elevat de patir càncer. Tot i que l'estudi se centra sobretot en els càncers de mama -unes 1.000 famílies estudiades, de les quals s'ha sabut que 500 tenien altes probabilitats-, l'ICO també estudia causes hereditàries dels tumors de còlon o ovaris entre altres.

«Impacte familiar»

El cap de la Unitat, Joan Brunet, va explicar que «si descobrim que una dona és portadora del gen, donem a conèixer una informació que impacta en tota una família». Així, a partir dels 18 anys persones



Professionals, representants del Departament i pacients durant el balanç de la Unitat de Consell Genètic.

sanes se sotmeten a l'estudi.

Actualment, la Unitat està fent el seguiment a 150 dones a les quals se'ls ha descobert una alta predisposició al càncer de mama. El seguiment consisteix en un programa d'accions preventives: per exemple en el cas del càncer de mama, es fan mamografies i resonàncies; en el d'ovaris, es fan

ecografies i es miren determinats marcadors tumorals. Fins i tot en alguns casos es poden plantejar cirurgies reductores de risc, com ara extirpar la mama o els ovaris abans que aparegui la malaltia.

Sense anar més lluny, el doctor Brunet va explicar que en aquest temps s'han fet 60 cirurgies preventives d'ovari i 10 de mama

precisament amb aquesta finalitat.

En aquesta dècada la Unitat de Consell Genètic s'ha consolidat com a servei de prevenció dins de l'ICO. Prova d'això és Rosa Riba, una de les primeres pacients de la Unitat que va patir un càncer amb 29 anys. «Amb un servei així tenim la sensació d'estar vigilats i protegits», va remarcar.

Activitat a la unitat de consell genètic de l'ICO Girona

S'hi ha visitat unes 2.000 famílies

-1.000 per valorar el risc que tenien de patir un càncer de mama, de les quals 500, la meitat, han estat considerades d'alt risc. Entre aquestes actualment hi ha en seguiment 150 dones.

-800 pel risc de càncer de colon i 200 per altres tipus de tumors o síndromes, de les quals unes 100 són portadores de mutacions que predisposen als tipus de càncer de la seva família.

-S'han dut a terme 60 cirurgies preventives d'ovari i 10 de mama.



L'ICO dóna consell genètic a 2.000 famílies en deu anys

■ A la meitat de les famílies ateses per possible risc càncer de mama se'ls han detectat factors hereditaris

Redacció GIRONA

La unitat de consell genètic (UCG) de l'Institut Català d'Oncologia (ICO) a Girona acaba de complir deu anys, en els quals ha atès un total de 2.000 famílies, i l'efemèride ha coincidit amb la visita de la família número 1.000 per valorar el risc de càncer de mama. Aquesta ha estat la principal activitat de la unitat en aquesta dècada, ja que representa la meitat del total de consultes que ha rebut. I també és l'àrea en què més s'ha confirmat l'alt risc de les pacients ateses: a la meitat de les fa-

Un 5-10% dels tumors, hereditaris

Es calcula que només entre el 5% i el 10% dels tumors són hereditaris, és a dir, són conseqüència d'alteracions genètiques heretades. Tenir alguna d'aquestes mutacions no significa que es desenvol-

lupi un càncer, sinó que es tenen més probabilitats. Cada any a l'ICO Girona i als hospitals de la xarxa s'atenen uns 400 casos de càncer de mama, 20 o 30 dels quals són de base hereditària.

mílies, 500, se'ls ha detectat algun factor o mutació que les predisposa a desenvolupar càncer de mama o d'ovari. Des de l'ICO també van explicar ahir que un 25% d'aquestes famílies d'alt risc tenen una mutació hereditària en gens com el BRCA1 i el

BRCA2 que augmenta molt el risc de tenir aquesta malaltia. Per això, actualment estan en seguiment unes 150 dones sanes que formen part d'aquestes famílies amb mutacions per comprovar la seva evolució i detectar a temps un possible càncer.

Durant aquests deu anys de funcionament, només vint dones que tenien aquesta mutació genètica han desenvolupat finalment un càncer de mama.

El cap de la UCG de l'ICO Girona, Joan Brunet, va destacar ahir que han pogut veure que els càncers de mama en dones que tenen alteracions genètiques hereditàries apareixen majoritàriament quan la persona és jove, entre els 25 i 40 anys. "Deu anys no és res en el cas d'aquesta mena de seguiments i esperem que a mesura que passin els anys puguem descobrir i conèixer més aspectes", va assenyalar Brunet.

Pel que fa a les altres 1.000 famílies que han visitat la unitat, 800 ho van fer per risc de càncer de colon i 200 per altres tipus de tumors o síndromes. De totes aquestes, unes 100 són portadores de mutacions que predisposen als tipus de càncer de la seva família.

El principal objectiu de la UCG és identificar, atendre i fer un seguiment de les persones i famílies amb un alt risc de tenir càncer. Mitjançant una anàlisi de sang, els experts miren l'existència de mutacions hereditàries o genètiques. Actualment ja es donen els resultats al cap de tres mesos. A partir d'aquí s'estableix tot un programa d'acions preventives i tractaments com ara mamografies, ressonàncies o ecografies, i en alguns casos es fan cirurgies preventives per extirpar la mama o els ovaris. En total, s'han dut a terme 60 cirurgies preventives d'ovari i deu de mama, la majoria de les quals al pit sa en el moment en què es va diagnosticar un tumor a l'altre. ■